

UPPSALA
UNIVERSITET

Juridiska fakultetsnämnden

Box 256
SE-751 05 Uppsala

REMISSYTTRANDE

1 (3)

2017-01-31

JURFAK 2017/4

Socialdepartementet

KOM (2016) 815 Förslag om ändringar i Europaparlamentets och rådet förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen samt förordning (EG) nr 987/2009 om tillämpningsbestämmelser om förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (S2016/07755/SF)

Juridiska fakulteten, Uppsala universitet har genom remiss anmodats att avge yttrande i rubricerat ärende.

Den 13 december 2016 presenterade Europeiska kommissionen förslag till förändringar i de förordningar som hanterar samordningen av sociala trygghetssystem i Europeiska unionen. Uppsala universitet välkomnar förslagen till revidering av förordningarna om koordinering av sociala trygghetssystem då det finns behov av en översyn av de befintliga reglerna samt vissa nya regleringar på området. Fakulteten tillstyrker därför förslaget i stort.

Förslaget i stort

I förslaget föreslås förändringar av förordning 883/2004/EG om samordning av sociala trygghetssystem och dess tillämpningsförordning 987/2009/EG. Förslaget inriktas på fyra områden: tillgången till socialförsäkringsförmåner, tillgången till arbetslöshetsförmåner, förmåner vid långvarigt vårdbehov och samordning av social trygghet för utstationerade arbetstagare. Bakgrunden till förslaget är kommissionens Labour Mobility Package som syftar till att skapa bättre fri rörlighet för arbetstagare och bättre samordning av sociala trygghetsförmåner. Genom förslaget önskar kommissionen motverka missbruk av socialförsäkringssystemen samt stärka rättssäkerheten.

I förslaget KOM(2016) 815 tydliggörs samordningsförordningarnas kopplingar till såväl direktiv 96/71 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster (utstationeringsdirektivet) som direktiv 2004/38/EG om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier (rörlighetsdirektivet). Dessa tydliga hänvisningar är nyheter i sig själva. Förslaget innebär bl.a. att arbetssökande får exportera sina förmåner i minst sex månader, istället för nuvarande nu gällande regel som anger att det handlar om minst tre månader.

I förslaget bekräftas också rättspraxis från EU-domstolen som behandlar ekonomiskt inaktiva unionsmedborgares ställning när dessa saknar uppehållsrätt (se s. 9 i förslaget, punkterna 2 och 3 under rubriken *Article 1*). Det lagliga uppehållet är därmed framställt som en kategori för sig och de unionsmedborgare som saknar uppehälle anses inte vara samma grupp som dem som har uppehållsrätt. I sin tur betyder det att dessa två grupper inte skall behandlas som "lika fall", även om den grundläggande rättsstatsprincipen om likabehandling självfallet alltjämt gäller. För den svenske lagstiftaren är detta klagörande av betydelse då det möjliggör för att kräva laglig bosättning för att förmånen skall erhållas. Detta tydliggörs också på sidan 26 i förslaget där den nya lydelsen av artikel 4 anges och likabehandlingsprincipen förtydligas. För Sverige som har många bosättningsbaserade förmåner är det bra.

Särskilda frågor

Juridiska fakulteten vill fästa uppmärksamheten på några punkter i förslaget som förtjänar ytterligare utredning:

1) På sidan 7 i förslaget tas den nya artikeln 12 tas upp. Artikeln är komplicerad i sin utformning och tar ett samlat grepp om två utsändningssituationer. Det verkar som om en person som är utsänd enligt direktivet alltid ses som utsänd enligt förordningen. Men begreppet "utsändning" i förordningens mening är annorlunda än det som avses i utstationerings-sammanhang. Det är viktigt att ha i åtanke att förordningen knyter an till den EU-rättsliga arbetsmarknaden.

2) I förslaget skrivs en ny socialförsäkringsgren in, långfristiga vårdförmåner (se s. 26 i förslaget, om "long-term care benefit"). Vårdförmåner är normalt kortfristiga men nu finns i Europa nya former av socialförsäkringar som tar sikte på långfristiga vårdssituationer. Socialhjälp har fram till nu inte omfattats av förordning 883/2004, vilket också betyder att den inte varit tillämplig på förmåner som omfattas av socialtjänstlagen. Men i och med tilläggen i artiklarna 35 a och 35 b (se s. 28 i förslaget) kan t.ex. assistansersättning och äldreomsorg komma att falla in under förordningen. Det finns anledning att närmare studera konsekvenserna av dessa två tillägg för den svenska ordningen där lagstiftning som möjliggör valfrihet kan komplicera bilden av vilket land som i så fall får betala kostnaden. I förslaget anges att "the Administrative Commission shall draw up a detailed list of long-term care benefits which meet the criteria contained in Article 1 (vb) of this Regulation, specifying which are benefits in kind and which are benefits in cash" (se artikel 35a p. 2 på s. 28 i förslaget).

Det finns anledning att utreda dessa frågor närmare. Den kommunala ordningen med individuella biståndsbedömningar kan bli svår att upprätthålla på ett konsekvent sätt och det praktiska genomförande måste nogsamman analyseras då konsekvenserna kan bli ekonomiskt och administrativt betydande. Noteras bör också att ett nytt skäl 47 förs in i förordning 883/2004 i vilket det understryks att förordningen respekterar Europeiska unionens stadga om

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

3 (3)

2017-01-31

JURFAK 2017/4

grundläggande rättigheter samt Europeiska konventionen om skydd för mänskliga friheterna och de grundläggande rättigheterna.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av docent Anna-Sara Lind. Yttrandet har på delegation avgivits av Juridiska fakultetens dekanus, professor Mattias Dahlberg.

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Mattias Dahlberg".

Mattias Dahlberg